

26

Suunnitelma pilotista ensimmäistä lastaan odottaviin perheisiin toteutettavasta kotikäynnistä

HEL 2014-005120 T 05 00 00

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä seuraavan suunnitelman mukaisen pilotin toteuttamisen ensimmäistä lastaan odottaviin perheisiin toteutettavasta kotikäynnistä:

Sosiaali- ja terveysviraston strategisten tavoitteiden vuosille 2014-2016 mukaisesti sosiaali- ja terveysviraston palvelukulttuuri uudistuu ja palvelurakenne kevenee. Hoidon jatkuvuus turvataan työtapoja uudistamalla seuraavilla toimenpiteillä:

- otetaan jalkautuvat palvelut laajasti käyttöön
- tunnistetaan hoidon jatkuvuuden kannalta kriittiset asiakasryhmät
- palveluntarve arvioidaan asiakkaan omassa ympäristössä moniammatillisesti
- lisätään kotikäyntejä, erityisesti ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä
- erityistä tukea tarvitsevissa perheissä tehdään kotikäynti myös odotusaikana
- ensisynnyttäjien luo tehtävät kotikäynnit lapsen synnyttyä toteutuvat 100 prosenttisesti.

Vuonna 2013 Helsingissä synnytysten määrä oli 6513 synnytystä ja niistä 3325 (51 %) oli ensisynnyttäjiä. Arvion mukaan erityistä tukea tarvitseville ensimmäistä lasta odottaville perheille kotikäyntejä tullaan vuodessa tekemään noin 660 kotikäyntiä (20 % ensisynnyttäjistä). Terveystarve arvioi neuvolavastaanotoilla kotikäynnin tarpeellisuuden ja sopii käynnistä. Kotikäynti tehdään missä tahansa raskauden vaiheessa tarpeen mukaan. Kotikäyntiä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä kaikille ensisynnyttäjille vaan kohdentaa erityisen tuen tarpeessa oleville ensisynnyttäjille.

Raskauden aikainen kotikäynti tehdään aina, mikäli vanhemmilla on pitkäaikaisia mielenterveyden ongelmia, päihdeongelmia tai perheessä on lähisuhdeväkivaltaa. Tällöin kotikäynnin tekevä ammattilainen arvioi, onko tarvetta tehdä ennakkoinen lastensuojeluilmoitus tai tehdäkö yhdessä vanhempien kanssa pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi.

Raskauden aikainen kotikäynti tehdään pääsääntöisesti, mikäli tuleva äiti on teini-ikäinen tai mikäli äidillä on joku toimintakykyä rajoittava

vamma. Kotikäynnin tavoitteena on arvioida äidin tai syntymättömän lapsen terveydentilaa, sairaudesta johtuvaa tuen tarvetta arjessa selviytymisessä tai vanhemmuudessa sekä lisätuen tarvetta nuorelle äidille.

Harkinnan mukaan raskauden aikainen kotikäynti tehdään tilanteissa, joissa tavoitteena on arvioida vanhempien toimintakykyä erityistilanteissa, kuten esimerkiksi monisikiöraskaus ja tukiverkoston puute, lievät psyykkiset sairaudet, äidin ja/tai isän arkea hankaloittavat pitkäaikaiset fyysiset sairaudet tai yllätykselliset kriisit raskauden aikana (esim. ero tai perheenjäsenen vakava sairastuminen).

Terveystoimittaja yhdessä muiden ammattilaisten kanssa arvioi kuka ammattilaisista tekee kotikäynnin ja perheen tuki- tai hoitosuunnitelma tehdään moniammatillisesti.

Kaikille ensisynnyttäjille tehdään kotikäynti yhden (1) viikon sisällä sairaalasta kotiutuksesta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Erityistä tukea tarvitsevien ensisynnyttäjien tunnistaminen ja kotikäyntien kohdentaminen raskausaikana erityistä tukea tarvitseviin perheisiin mahdollistaa oikea-aikaisen tuen ja edistää perheen ja syntymättömän lapsen hyvinvointia ja terveyttä.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään vuoden 2014 talousarviota kaupunginvaltuusto edellytti, että sosiaali- ja terveyslautakuntaan tuodaan toukokuun 2014 loppuun mennessä päätettäväksi suunnitelma pilotista ensimmäistä lastaan odottaviin perheisiin toteutettavasta kotikäynnistä strategiakirjauksen pohjalta toukokuun 2014 loppuun mennessä. Sosiaali- ja terveyslautakunta arvioi mahdollisuudet pilotin toteuttamiseen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Sonja Mattila, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
sonja.mattila(a)hel.fi